

metfa ja mäggede tabha, kui ta sind Jummalaga jättab, rõmus so ülle, et sa jällle nõnda wirt ja ussin ollid eale tõle, ja rõmus jo ette, sind oimnen jällle nõnda nähha, agga sullle ka immelikkul wiisil, kui so südda isse-eadast, kes teab mikspärrast, waissemaks ja ifka waissemaks miñnes otse kui ühhe iggatsfemisse ja labtumisse mõtte siise langeb, ütteleb, et üks kord sull ka se suur õhtu ehk tund tulleb, kos temma sullle wimast korda paistma saab. So pahhemalle káele, kui ifka weel nõnda seisad, kuida sind essite juhhatati, jáeb siis se idda ehk oimniku kaar (Osten), kos, kui õ on mõda láinud, ja unni kurbade aigust parrandanud, tassane ja árda siis jállle se noor walgus tõuseb, ja se koidu táht paistma affab ühpekõ uest elluks ja lotuffeks igga lomale, mis ial káib ja ligub. Need on need 4 suurt ilma kari ehk poolt. Tahhad sa kui merre káia, ehk kui põllu mees, ehk kui üks mu mõttleja ning tarkust armastaja innimenne üllepea neid weel rohkem tunda sada, ka jo se tule tundmisse ja nimmetamisse párrast. Siis panne weel ka sedda endalle táhtbele, mis ma siin kohhe sullle ütelda wõttan: Põhja ja idda keskel, just keskel, on põhjaidda (Nord Ost); idda ja lõuna keskel on lõunaidda (Süd Ost); lõuna ja läne keskel, on lõunaláán (Süd West); läne ja põhja keskel on põhjaláán (Nord West). Põhhi ja lõuna deldakse ifka ette, se sõnna allustuffeks, mitte idda ja láán, sest kegi ei üttele: iddapõhhi, iddalõuna, lánelõuna, lánepõhhi, waid ifka sedda wiisil, kuida ma sedda essite kirjutasin. Need ühte kofku on siis nüid need 8 kõige tarbimad ilma kari, ja nende jávrele nimmetakse siis ka need tuled. Ühbel laewamehhel, kes igga tuult tundma peab, on neid karisid weel rohkem waja, üks túkki 128 ehk ka 256 ti. Se tuul, mis põhjast

pubhub, ei olle muud kegi, kui se selge põhja tuul, kálm ja walli. Sa tulleb Lappu ja Some maalt, wihhane ja pahhane, teeb kóit sood ja rábbastikkud kiini ja panned kõige jõe ja jármedelle kaned peale, et wõid ülle káia, kuida sa agga isse tabhat, jalla ehk koormaga. Se tuul, mis põhjaiddast tulleb, sedda kutsutakse põhjaidda tuleks, ja temmap se siis ka ongi; ennamast kuiw. Se tuul, mis iddast tulleb, on se idda tuul, kuiw ja esse, sest ta tulleb ülle suurte laiade made, kos ta palju wett ülles tõmmata ei sa, ja polle tall siis ka pahhandust ühtegi. Se tuul, mis lõunast tulleb, on se lõunatuul, nattikenne rõssine ja eitlik ja ei tea ta ka siis issegi, mis ta sull siis öieti seal tahhaks; agga soe on ta küll, sest ta tulleb otsekohhe sealt Afrika ja Turgima saunadest seia põhja pole eínast jahhutamma, jault ülle keskma merre.

Se tuul wimateks, mis läne poolt tulleb, on se läne tuul, ja temma on siis ka sesaimmane, kes weile süggise ja saggedastki ka suuwel, kõige ennamast eina ja ruffi ku ajal, wihma toob ja meie einama ja põllu peal meie lotust ning waewa rikkub. Agga mis tall wigga sedda tehha, ta tulleb sealt läne merre taggast, mis kohhe meie ma külge lainetab, ülles, tormilt ifka seia meie pole, tõmbab eínast seal merre peal auru táis ja rapputab sedda siis, kui just meie kohta on sanud, siin mahha, ja mõnnisford nõnda nobbedaste, et ühhe ainsa páwa sees kúime ehk ka kakskümmendki ropsu sedda suggust nalja eita armastab, kõige ennamast, kui náeb, et waimud, walged kui luiged, rehhadega õlla peal lole láhwad. Piltwed agga, armas luggeja, ei olle muud middagi, kui we aur, mis allati, õdd kui páwad, kõige ennamast, kui ilm soe